

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

Any XIV

REUS, DIVENDRES 22 D'AGOST DE 1919

Núm. 132

Fàbregas i Recasens

BANQUERS

Valors, Cupons, Banca, Canvi, Giros

Rambla dels Estudis, 4. - Barcelona

TELÈFONS A 2248 i A 3453

OLIS I GRASSES minerals, completament pures marca LUBROIL Classes especials garantitzades per a automòbils i tota classe d'industries

Caps de Cotó per a la llimpiesa de maquinaria. - **Corretges, Cables i Tiretes de cuir** de totes classes, mides i aplicacions. - **Politges de fusta** de tots tamanys i mides.

Lubroil METCUT, compost soluble per a treballar metalls. Suprimeix els inconvenients de les TALADRINES.

Vidal i Griera Importació i exportació. Fontanella, 8, Barcelona. Casa a Nova York: VIDAL-GRIERA and Co. inc. 23-25, Beaver Street. REPRESENTANT a REUS: Eugeni Mata Pons, Carniceries Velles, 5 i 7, baixos. - Telèfon 366.

LA MUÑECA

TENDA DE CONFECCIONS DE ROBA BLANCA

de **REGINA REBULL**

(ANTIGA DEPENDENTA DE «EL BEBÉ»)

Carrer de Llovera (Padró), núm. 37. - REUS

Tinc l'honor de participar a la meua distingida clientela i al públic, en especial a les senyores, que he obert un Establiment, en gran i petita escala, de tota classe de Confeccions de roba blanca per a senyores i «bebés», poguent tindre la seguretat totes quantes persones es dignin confiar-me sos encàrrecs, que els serviré escrupolosament.

Especialitat en nuviatges i banastes per a naixements. - Vestits per a nens i nenes fins els 7 anys.

Preus reduïts en tots els articles

COSSETENIA de Vidua de Francisco Borrás

PRÓXIM TRASLLAT AL

Carrer Major, núm. 5

(ANTIGA CASA TERRAFETA)

Els conflictes socials a nostra terra

La situació de Barcelona s'ha agravat amb el «lock-out».

La classe patronal barcelonina ha cregut que entre el «lock-out» i el règim de força imperant a la capital catalana, l'organització obrera seria retuda, aixafada, pulveritzada. Greu ceguera!

El patronatge català ha emprés mals viaranyos. Comença per desconèixer el verdader esperit dels treballadors catalans amb referència a certs procediments empleats per alguns anomenats sindicalistes, i en lloc de provocar entre la classe obrera una reacció saludable i que ja s'havia, per cert, iniciat, amb les seves violències no fa si no llençar a la massa obrera en braços precisament de lo que tant demostra témer: en braços d'uns procediments que res tenen de sindicalistes. Es que creuen acabar aixís amb el problema social? Seria aixó d'una mentalitat troglodítica. Què pretenen, doncs, amb la seva gens meditada actitud els patrons barcelonins? Confessem que no sabem adivinar-ho, puix no sabem veure sino perills, greus perills, per al patronatge i els seus interessos. Es que ara es volen donar el gust de passar per «féroches», que fins els interessa fer públic que no han demanat l'indult de Villalonga?... Sentim una profunda tristesa: Ningú viu l'hora actual.

Els sindicalistes creuen arribada

l'hora d'implantar sobre la terra un règim de justícia social. I ells, que no han fet fins ara altra cosa que provocar moviments perjudicials per al proletariat; que no han sabut educar-lo; que ni sisquera s'han preocupat d'organitzar-lo fortament; que s'han passat la vida destruint l'obra dels socialistes, els hi corre ara molta pressa recobrar el temps perdut i organitzen a trets al proletariat barceloní, provocant violències per a veure, potser, si sorgien també aquí però espontaniament els Soviets que construïssin lo que ells ni sisquera han lograt capir...

Els patrons, per la seva part, esgarrifats davant l'esclat sindicalista, no han pensat més que en aixafar un moviment que, amb un xic més de serenitat, hauria tingut el mateix final que tots els moviments dirigits i organitzats pels nostres sindicalistes, i apelaren també a la violència, i, valguent-se de la força, han lograt aplaçar la concessió d'unes quantes millores però han enverinat l'ambient...

Ara sols falta que es remati eixa labor suïcida amb un «lock-out» i un atur general.

Els uns, intenten—¡infeliços!—violentar l'evolució, ja prou accentuada, que no han sabut empènyer en mig segle d'actuació negativa, valguent-se de violències no ben justificades. Els altres—¡cegos!—, s'obstinen, intentant deturar aquesta avui enrotlladora evolució, en provocar odis que sols favoreixen els plans dels eternals somniadors, per no calificar-los d'altra manera.

Hom diria que uns i altres coincideixen en una cosa: en mirar a Rússia. Uns semblen enamorats de la Rússia actual, de la Rússia bochevike. Els altres de la, Rússia pretèrita, de la Rússia czarista, de la Rússia imperial i absoluta, sempre sots el domini de la força bruta.

Pobre Catalunya, si la equanimitat no arriba a imposar-se!

FRANCESC ARNAL.

BANC DE REUS

DE DESCOMPTES I PRÉSTAMS

SECCIÓ DE BANCA

Aceptacions per compte de nostres corresponsals i clients.
Domiciliacions de pago en nostres oficines.
Apertura de crèdits en l'estranger per a operacions de compres i ventes de mercaderies.

Obrim comptes corrents amb abono de interessos en Francs, Lliures, Lires, Dollars, Francs Suïços, Marcs i Coronas.

La renaixença del Centre de Lectura

Curs de les obres - Període de transició - Plan d'ensenyances - Capdal transformació de l'Academia de Música, amb el concurs del mestre Guinart

D'una manera metòdica, sense estridències, sense que la major part dels seus socis se'n donguin compte, el vell palau de la família Tamarit, antic hostatge i novella propietat del Centre de Lectura, va caient fet runes, i darrera cada paret que s'enderroca, se n'hi aixeca altra de nova construcció formant part de lo que serà un magnífic temple aixecat a la cultura popular del nostre poble—segons gràfica expressió del qui obra el miracle de que a Reus puga bastir-se un tan magnífic edifici destinat a fins exclusivament culturals.

No volem avui desflorar el misteri de la feconda gestació. No volem desvetllar la curiositat pública. No volem regatejar als nostres amics que no hagin visitat el Centre de Lectura d'uns quants mesos ençà, el plaer d'una agradosa sorpresa. Pretenem només consignar un fet indiscutible: La part externa, el cos, de la nostra primera entitat cultural, dins de ben pocs mesos arribarà a una complerta, esplendorosa plenitud. Passarà aixis-

mateix en lo que fa referencia a la part interna? Renaixerà, l'ànima del Centre de Lectura?

Per a que l'edifici s'aixequi magestuós i sobirà, n'hi ha prou amb la voluntat d'un home; per a que esdevingui fogar d'activitats, de vibracions espirituals; cenacle d'iniciats en la tasca redemptora de la cultura popular, precisa el concurs de molts homes. Els artistes, els literats, els professionals de totes les arts i de totes les ciències, l'ofrenarán generosos, aquest concurs?

Esperem que l'obra material sia coronada per a insistir sobre aquest extrem i entre tant, sia'ns permès recollir unes manifestacions del president del Centre, el nostre amic En Pere Cavallé, referent als propòsits d'aquella Junta Directiva per a omplir el període de transició que està passant l'entitat, actualment.

Les obres de construcció de l'edifici, ens diu l'amic Cavallé, es troben, encara, relativament atrasades en relació a la magnitud del

plan a realitzar, i aquest obstacle insuperable ve a pertorbar la vida normal del Centre. Des de fa molts mesos, no disposem d'altre local habitable que el de la Biblioteca. Malgrat això, de la mateixa manera que'l darrer curs acadèmic procurarem no deixar incomplet el fi primordial de l'entitat, l'ensenyança, en el curs pròxim obrirem matrícula per un plan d'assignatures més vast encara, senzilla mostra de lo que seràn les ensenyances del Centre en l'avenir, quan dins d'un breu plaç es trobin llestes les espléndides aules en construcció, dotades de totes les condicions que demanen els higienistes i els pedagocs. No tardarem molts dies a fer pública la taula d'assignatures i de professorat i allavors els consocis podran apreciar les ampliacions acordades per al pròxim curs acadèmic, entre les que s'hi compta la eapdal reorganització de les ensenyances de música. Fins ara, la nostra entitat contribuía abastament a la cultura musical del nostre poble, amb les classes que venia sostenint amb èxit creixent i amb algùn que altre concert. La nova vida que el Centre va a empendre, el més alt nivell a que va a col·locar-se, li imposen nous deures mercès al seu propi esforç i al de l'entusiasta devot de la música, el mestre don Ricard Guinart, qui aporta el prestigi del seu nom i el més actiu concurs personal, a la tasca planejada amb tota cura i acert per la Secció de Música del Centre, que presideix l'amic Ramón Guardans. El plan d'ensenyances serà aproximadament el mateix del Conservatori del Liceo de Barcelona i quasi tan extens com aquell. Ademés dels diferents cursos elementals i superiors de solfeig, teoria i piano, n'hi haurà també per a tota mena de instruments de vent i corda, amb el professorat tècnic corresponent, celebrant-se públics examens a fi de curs i otorgant-se títol de pro-

fessor als deixebles que acabin, amb èxit, tot el programa d'estudis.

La finalitat perseguida, és que a Reus, hi hagi, com en altres temps, no solament bons músics professionals, sino una sòlida cultura musical en la massa popular i an aquest objecte, la novella academia cuidarà també de l'organització de concerts i conferències de caràcter públic.

Si els socis del Centre, en primer lloc, i la població en general, es fan perfecte càrrec de la trascendencia que tanca per a la cultura pública l'encertada iniciativa de la Secció de Música, la novella Academia serà un èxit i en conseqüència, una gloria per al Centre de Lectua.

Veurem si trobarem l'ajuda que ens manca per a arribar al terme dels nostres propòsits. Vull creure que sí i no hem de tardar gaire a saber-ho d'una manera certa.

Moltes altres coses interessants per a la vida futura del Centre va dir-nos l'amic Cavallé, que aplacem fer públiques per altre dia a fi de que el present article no prengui proporcions desmesurades.

Polítiques

Suspensió de Corts

La «Gaceta» d'ans d'ahir publica el Reial decret sospenent les sessions de Corts en la present legislatura.

Els successos d'Olot

S'ha celebrat a Olot l'anunciada manifestació de protesta pels atropells de que foren víctimes per part dels militars dos joves d'aquella localitat.

Els manifestants passaven de 3.000 i perteneixien a totes les classes socials.

Hi ha hagut ordre complet. Foren entregades les conclusions a l'Ajuntament.

En elles se demana justícia estricta.

L'Ajuntament ha promés solemnement dimitir si aquesta justícia no és alcançada.

La Diputació de Tarragona

El president de la Mancomunitat, exposà als periodistes que fan informació en el Palau de la Generalitat, el cas singular de la Diputació provincial de Tarragona, esperant que finalment seria eficaç la sessió de constitució convocada per avui divendres.

A pesar d'això—afegeix el senyor Puig i Cadafalch—he encarregat al secretari que estudiï els antecedents jurídics per a pendre les resolucions pertinents contra els diputats d'aquella província, en el cas de que tampoc arribi a constituir-se avui la indicada Diputació.

Secció Oficial

REGISTRE CIVIL

Inscripcions del dia 21 d'Agost

NAIXEMENTS

Carme Soldevila Monfil; Josep Conesa Salvador.

DEFUNCIONS

Salvador Serra Pamies, 33 anys, Doctor Robert, 37.—Pere Recasens Sanahuja, 62 anys, Manicomi.—Joaquim Gil Palucie, 44 anys Manicomi.

MATRIMONIS

Antoni Rió Serres amb Antonia Rebull Bofarull.

Informació

A primeres hores del dia d'ahir si no és per la intervenció de dos veïns se cometia un robo en un dels dos magatzems que hi ha al carrer de l'Ensenyança, tocant al Camí de Tarragona.

Des de la una fins a dos quarts

de tres treballaven els lladragots per a despanyar la porta i quan ja es creien duenyos del camp aparegueren els veïns de l'altre magatzem que revólver en mà els donaren l'«alto», els lladragots abandonaren el cavall i els altres utensilis que intentaven apoderar-se i apretaren a corre pel camí de Tarragona contestant amb algun tret als que els engegaven els seus perseguïdors.

En la reunió que celebraren ans d'anit els representants de la Premsa, quedà definitivament constituïda la Comissió de progaganda de les Fires i festes d'octubre. S'elegí president al company En Josep Deu, i secretari al company i amic En Salvador Torell i Eulalia.

F. PRIUS DEMESTRES

Corredor de Comerç col·legiat
Arraval Santa Agna, núm. 57
Pago de cupons venciment Agost
Compra venta de valors, paper
extranger comptat i plaço.

En la taula d'edictes de les Cases Consistorials han sigut fixades les relacions de les Partides de Quarterada, Vinatera, Forcas velles, Monterols prop, Pont de Calderons, Parellades, Estallers, Almatret, Monterols lluny, Burgaret, Grasa, Quart, Blancafort, Pórpores, Roquís, Rubió, Poble Nou, Aigües Vert, Burga, Planes Buides, Raureda, Mas Calbó, i altra de varies cases de diferents carrers a fi d'enterar als propietaris corresponents dels resultats obtinguts en la comprobació catastral.

Per defraudar en el pes de la carn foren denunciats ahir i multats dos carnicers d'aquesta ciutat.

SE VEN un establiment de comestibles, situat en punt céntric de la població.

Informes en aquesta impremta.

JARABE DE HIPPOFOSITOS DE CIMENT
ANEMIA INAPETENCIA RAQUITISMO DEBILIDAD
A que recelan los Sres Médicos 35 años de creciente éxito
MARCA VIUDA
ES EL PRIMITIVO DESCONFIESE DE LAS IMITACIONES

Ahir al matí la guardia civil detingué un masover que'l trobaren a la nit amb un sac al coll. Al tractar de detenir-lo agredí a un dels guardes logrant fugir, deixant el sac abandonat que contenia avellanes i ametlles. Se veu que aprofitava les nits traslladant els fruits del mas per a evitar, sens dubte, gastos de transport al propietari.

Per a estarviat-li aquest treball el feren ingressar a la presó.

DEPENDENTA.—En una important merceria d'aquesta ciutat, es necessita una bona dependenta. Inútil presentar-se si no aporta bones referencies. No es reparará en sou.

Per informes en aquesta impremta.

Sigui quin sigui el nombre de regidors que hi assisteixin, aquest mig-dia, a les dotze, l'Ajuntament celebrarà la sessió ordinaria corresponent a la present setmana.

DELINEANT MECANIC

S'ofereix per hores.
Informes en aquesta impremta.

Signada per les societats obreres de la localitat, s'ha presentat una instancia a l'Ajuntament demanant la construcció de cases barates per a obrers.

De dita instanncia probablement se'n donará compte en la sessió de aquest mig dia.

Desapareix la CASPA amb

LOCIO EBER

Excel·lent producte.

Veritable creació.

Roca i Ribas Farmacia Serra

Ans d'ahir a la tarda hi hagué petit incendi en un pati del carreró de Misericordia, que lograren sofocar els empleats municipals ajudats pels veïns.

Nou Mapa d'Europa amb la rectificació de fronteres després del Tractat de pau firmat a Versalles el 28 del passat juny.

Se ven, al preu de **2'50 pessetes**, en el Centre de Subscripcions de Marcial Badia, arraval baix de Jesús, 6

Per a anunciar les fires i festes que a l'octubre se celebrarán en aquesta ciutat, se projecta un concurs de cartells, amb quantiosos premis.

EN VENDA.—Per retirar-se del negoci es ven una acreditada barberia, instal·lada en lloc céntric. Donarán raó: carrer Jesús, 28.

Avui acaba el plaço per a la presentació de documents i sol·licituts demanant l'anunciada vacant de capataç de cultius de la Estació Olivarrera de Tortosa.

EN VENTA Tota classe d'articles de pell en la mateixa fabrica. Grans assortits en MONEDERS, CINTURONS, PETAQUES, TARGETERS, TIRANTS, LLIGUES, MALETINS de viatge i many.

• Venta al detall i al por major a preus més barats que cap altra casa.

Els genres comprats a aquesta casa s'arreglen gratis.

Falten oficials, oficiales i aprendentes

J. DURÀ, Arraval Sta. Agna, 23

Segons les informacions de l'Observatori Fabra, des de l'any 1879 no havia fet tanta calor a Barcelona com l'any actual.

EN VENDA

Col·lecció del «Diario de Sesiones» de les Corts Constituents, des de l'obertura de les sessions al 11 de Febrer de 1869 al 2 de Gener de 1871.—Enquadrada luxosament en 14 Tomos.

Informes en aquesta impremta.

GRÁFICS CATALANS